

Agency for International
Programs for Youth
Republic of Latvia

Co-funded by
the European Union

**YOUTH FOR
IMPACT**

Izglītojoša projekta grāmata

YOUTH FOR IMPACT

Erasmus+ mācību kursa aktivitātes un metodes
Stepanavāna, Armēnija, 2025. gada 15.–21. augusts

SATURS

Ievads grāmatā	3
Projekta kopsavilkums	4
Iepazīšanās un komandas veidošanas aktivitātes	6
Pilsētas orientēšanās spēle	7
Sagaidas, ieguldījums un izaicinājumi	8
Mācīšanās un kompetenču dokumentēšana	9
Ievads sociālajā uzņēmējdarbībā, sociālā ietekme un sociālo uzņēmumu nozīme	10
Sociālās uzņēmējdarbības labās prakses jaunatnes darbā	11
Uzņēmējdarbības prasmju attīstīšana I	12
Uzņēmējdarbības prasmju attīstīšana II	13
Mācību vizīte	14
Pamata biznesa prasmes jaunatnes darbiniekiem	15
Sociālo uzņēmumu raksturojums	16
Starpkultūru vakari	17
Uzņēmējdarbības zināšanu pielietošana jaunatnes darbā	18
Sociālā biznesa modeļa kanva	19
Jaunu sociālo uzņēmumu radīšana un prezentēšana	20
Rezultātu izplatīšana un turpmākās aktivitātes	21
NVO gadatirgus un tīklošanās	22
Brīvās telpas metode	23
Projekta izvērtēšana un refleksija	24
Pateicības	25
Kontakti	26

Ievads grāmatā

Šī projekta grāmata kalpo kā praktisks metodiskais ceļvedis, kas dokumentē neformālās izglītības pieredzi mācību kursā "Youth for Impact", kas norisinājās Armēnijā.

Tā izstrādāta, lai dalītos ar konkrētām darbnīcām, metodēm un sociālā biznesa modeļiem, kas radīti mobilitātes laikā, ar mērķi iedvesmot jaunatnes darbiniekus un izglītotājus visā Eiropā. Iepazīstoties ar šo materiālu, lasītāji var pārņemt un pielāgot šīs pārbaudītās uzņēmējdarbības pieejas, lai stiprinātu jauniešus savās vietējās kopienās.

Projekta kopsavilkums

Mācību kurss "Youth for Impact", kas norisinājās iedvesmojošajā Armēnijas vidē, bija nozīmīga iniciatīva, kuras mērķis bija veidot saikni starp jaunatnes darbu un attīstošo sociālās uzņēmējdarbības jomu. Šis projekts pulcēja jaunatnes darbiniekus un izglītotājus no dažādām Eiropas valstīm Lori reģionā ar konkrētu mērķi — attīstīt viņu domāšanas veidu un sniegt rīkus, kas nepieciešami uzņēmējdarbības gara attīstīšanai jauniešos. Mobilitātes laikā dalībnieki pētīja, kā inovatīvi sociālo biznesa modeļi var kļūt par spēcīgu virzītājspēku sociālām pārmaiņām un kopienu attīstībai. Turpmākajās lapaspusēs ir atspoguļots šis transformējošais process un starptautiskās komandas kopīgā pieredze

Mūsu pieeja

Mācību kurss "Youth for Impact" tika pilnībā balstīts uz neformālās izglītības principiem. Katra sesija tika veidota kā dalībniekcentrēta un augsti līdzdalīga, balstoties uz pieeju "mācīšanos darot". Apvienojot pieredzes balstītas darbnīcas, savstarpēju mācīšanos un radošu problēmu risināšanu, tika nodrošināts, ka dalībnieki nav tikai pasīvi novērotāji, bet aktīvi sava mācību procesa veidotāji.

Iepazīšanās un komandas saliedēšanas aktivitātes

Mācību process sākās ar uzticības un sadarbības pamatu veidošanu. Lai veicinātu savstarpēju iepazīšanos starp dalībniekiem ar dažādu pieredzi, tika izmantotas neformālās izglītības metodes, piemēram, "Speed Dating", kas ļāva veidot jēgpilnus "viens pret vienu" kontaktus. Dalībnieki apmainījās ar viedokļiem par dažādām tēmām un, iepazīstot viens otru, attīstīja starpkultūru dialogu. Papildus tam dalībnieki iesaistījās aktivitātē "Portretu gleznošanā", kas veicināja spontānu komunikāciju, novērošanas prasmes un radīja atvērtu, radošu atmosfēru starptautiskajā grupā.

Pilsētas orientēšanās spēle

Komandas saliedēšanas process turpinājās ārpus mācību telpas, iesaistot dalībniekus vietējā kopienā ar dinamisku pilsētas orientēšanās spēli "City Quest". Dalībnieki tika sadalīti starptautiskās komandās, kuru uzdevums bija atrisināt dažādas norādes un orientēties apkārtējā vidē. Šī aktivitāte tika veidota ne tikai kā iespēja iepazīt vietējo kultūru un cilvēkus, bet arī kā veids, kā novērot grupas dinamiku izaicinošā sadarbības situācijā. Komandas tika rosinātas izmantot dažādas prasmes, komunikācijas pieejas un radošu domāšanu, darbojoties ierobežota laika apstākļos.

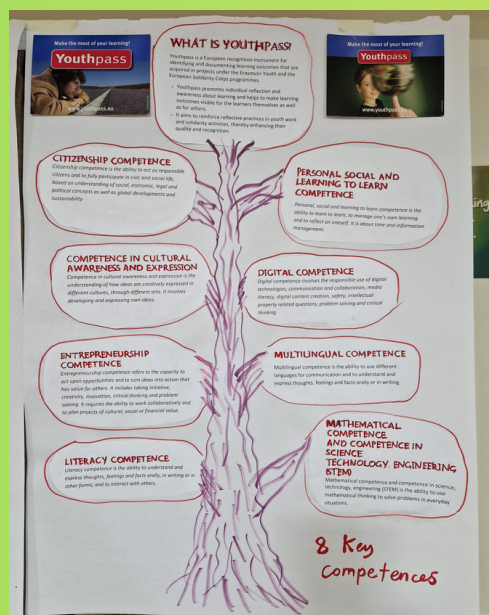
Sagaidas, ieguldījums un izaicinājumi

Tika organizēta ievada sesija, lai apzinātu dalībnieku kopējās cerības un individuālo ieguldījumu. Šī aktivitāte ļāva katram dalībniekam padziļināti pārdomāt savas gaidas attiecībā uz mācību procesu, kā arī identificēt prasmes un pieredzi, ko viņi var sniegt grupai. Vienlaikus tika atklāti apspriesti iespējamie izaicinājumi, kas varētu rasties intensīvās mobilitātes laikā, veicinot noturīgas un atbalstošas grupas dinamikas veidošanos. Šīs refleksijas tika dokumentētas kā projekta sākuma punkts. Noslēguma izvērtēšanas laikā dalībnieki atgriezās pie šīm piezīmēm, lai izvērtētu savu progresu, analizētu sasniegtos rezultātus un pārdomātu, kā viņi pārvarējuši sākotnējos izaicinājumus.

Mācīšanās un kompetenču dokumentēšana

Projekta laikā Youthpass tika izmantots kā oficiāls Eiropas rīks neformālās izglītības rezultātu atzīšanai. Dalībnieki tika aicināti uzņemties atbildību par savu personīgo un profesionālo attīstību, reflektējot par astoņām mūžizglītības pamatkompetencēm, tostarp uzņēmējdarbības, daudzvalodu, kā arī personīgo, sociālo un mācīšanās mācīties kompetenci. Ikdienas refleksijas sesijas palīdzēja jaunatnes darbiniekiem pārvērst praktisko pieredzi konkrētos mācīšanās rezultātos, nodrošinot spēju skaidri formulēt iegūtās prasmes. Projekta noslēgumā katrs dalībnieks saņēma Youthpass sertifikātu, kas ne tikai apliecina dalību projektā, bet arī kalpo kā nozīmīgs instruments turpmākajai profesionālajai attīstībai un atzīšanai jaunatnes darba jomā.

Ievads sociālajā uzņēmējdarbībā, sociālā ietekme un sociālo uzņēmumu nozīme

Šajā sesijā tika skaidri definētas projekta galvenās tēmas — sociālā uzņēmējdarbība un sociālā ietekme. Dalībnieki analizēja konceptuālās atšķirības starp tradicionālajiem biznesa modeļiem un pieejām, kas vērstas uz sociālo vai vides labumu radīšanu, uzsverot, ka peļņa šajā kontekstā kalpo kā ilgtspējas instruments, nevis galvenais mērķis.

Dalībnieki iesaistījās arī kritiskā “trīskāršā rezultāta” (triple bottom line) principa analīzē — cilvēki, planēta un peļņa — lai izprastu, kā uzņēmējdarbība var risināt aktuālas sabiedrības problēmas.

Izmantojot interaktīvas diskusijas un dažādus gadījumu piemērus no Eiropas un citām valstīm, tika uzsvērtā sociālo uzņēmumu nozīme kā virzītājspēkam kopienu attīstībā, zaļajās inovācijās un ekonomiskajā spēcīnāšanā.

Šī teorētiskā bāze kalpoja kā vadlīnija turpmākajām mācību aktivitātēm, nodrošinot, ka katrs dalībnieks spēj skaidri atšķirt vienkāršu labdarību no ilgtspējīga un ietekmīga sociālā biznesa modeļa.

Sociālās uzņēmējdarbības labā prakse darbā ar jaunatni

Šajā sesijā uzmanība tika pievērsta iedvesmojošiem un praktiskiem piemēriem. Dalībnieki prezentēja veiksmīgus sociālās uzņēmējdarbības projektus no savām valstīm, analizējot, kā šīs iniciatīvas risina konkrētas vietējās problēmas. Pieredzes apmaiņa palīdzēja izprast dažādas pieejas sociālās ietekmes veidošanai, kā arī to, kā jaunatnes darbinieki un izglītotāji var kalpot kā tilts starp idejām un kopienas vajadzībām.

Uzņēmējdarbības prasmju attīstīšana I

(līderība, problēmu risināšana, pielāgošanās spēja)

Šajā sesijā uzsvars tika likts uz personīgajām kompetencēm, kas nepieciešamas jaunatnes darbiniekiem, lai kļūtu par uzņēmējdarbības iedvesmotājiem. Lai padziļināti izprastu šīs prasmes, tika izmantotas pieredzes balstītas simulāciju spēles, kurās dalībnieki tika ievietoti dinamiskās un izaicinošās situācijās, kur bija nepieciešama ātra reakcija un kopīga rīcība. Šo aktivitāšu laikā dalībnieki praktizēja iniciatīvas uzņemšanos un komandas darba vadību mainīgos apstākļos. Papildus tika izmantota gadījumu analīze un lomu spēles, kurās dalībniekiem bija jāpielāgo savs komunikācijas stils, lai pārvarētu konkrētus izaicinājumus. Šīs darbnīcas uzskatāmi parādīja, ka tā sauktās “mīkstās prasmes”, piemēram, līderība un pielāgošanās spēja, nav iedzimtas, bet gan attīstāmas un pārnesamas prasmes, kuras var pilnveidot caur praksi un refleksiju. Sesijas noslēgumā jaunatnes darbinieki ieguva konkrētus rīkus, kā attīstīt šīs uzņēmējspējas arī jauniešos, kurus viņi atbalsta, tādējādi labāk sagatavojot viņus dinamiskai un neparedzamai nākotnei.

Uzņēmējdarbības prasmju attīstīšana II (komunikācija, kritiskā domāšana)

Otrajā prasmju attīstības sesijā uzmanība tika pievērsta komunikācijai un kritiskajai domāšanai.

Dalībnieki praktizēja strukturētas debates un "Zivju bļodas" (Fishbowl) metodi, attīstot pārliecinošu un empātisku komunikāciju, kā arī izceļot aktīvās klausīšanās nozīmi.

Kritiskās domāšanas attīstīšanai tika izmantota "Problēmu koka" analīze — strukturēta metode, kas ļauj dekonstruēt sarežģītas sociālās problēmas, identificējot to pamatcēloņus un analizējot to savstarpēji saistītās sekas. Šī analītiskā pieeja palīdzēja dalībniekiem saskatīt vairāk nekā tikai problēmu virspusējos aspektus un attīstīt stratēģisku skatījumu uz ilgtspējīgiem risinājumiem. Sesijas laikā tika apgūti praktiski rīki, piemēram, atgriezeniskās saites cikli un Sokrata jautājumu uzdošanas tehnikas, kuras jaunatnes darbinieki un izglītotāji var izmantot savā ikdienas darbā ar jauniešiem. Apgūstot šīs metodes, dalībnieki stiprināja spēju analizēt situācijas, apšaubīt pieņēmumus un vadīt jauniešus loģiskas un radošas izziņas procesā.

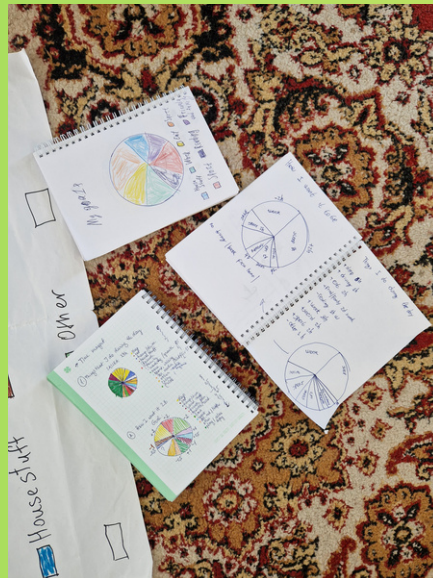
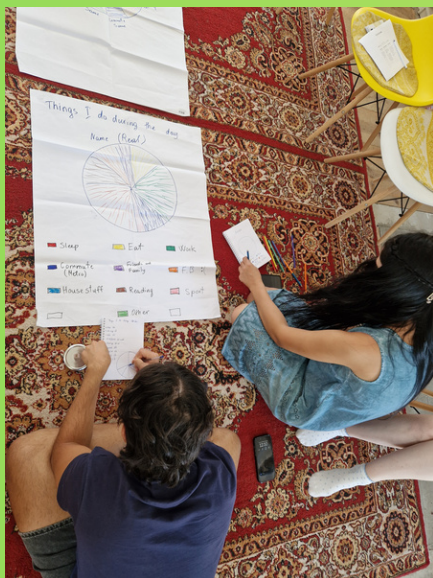
Mācību vizīte vietējā sociālajā uzņēmumā

Teorētiskās zināšanas tika papildinātas ar praktisku pieredzi mācību vizītes laikā. Dalībnieki apmeklēja vietējo sociālo uzņēmumu Stepanavānā, lai klātienē iepazītu, kā sociālā misija tiek integrēta uzņēmējdarbības praksē. Tikšanās ar uzņēmuma dibinātājiem un pārstāvjiem sniedza iespēju uzdot jautājumus par ikdienas darbību, izaicinājumiem, finanšu ilgtspēju un kopienas iesaisti. Šī pieredze ļāva dalībniekiem gūt dziļāku izpratni par sociālās uzņēmējdarbības darbību konkrētā reģionālā kontekstā, kā arī ieraudzīt tās reālo ietekmi praksē.

Būtiskas biznesa prasmes jaunatnes darbiniekiem: Laika plānošana un prioritāšu noteikšana

Turpinot prasmju attīstību, šajā darbnīcā uzmanība tika pievērsta praktiskām biznesa kompetencēm — laika plānošanai un prioritāšu noteikšanai. Dinamiskā vidē, kur jaunatnes darbinieki bieži pilda vairākas lomas vienlaikus, dalībnieki praktizēja neformālās izglītības metodes, piemēram, Eizenhauera matricu — stratēģisku rīku, ko izmanto uzdevumu kategorizēšanai pēc to steidzamības un nozīmīguma. Lai padarītu mācīšanos praktisku, dalībnieki iesaistījās darba slodzes kartēšanas vingrinājumos, kuros analizēja savu reālo ikdienas rutīnu, lai identificētu "laika zagļus". Tika pētīts arī Pareto princips (80/20 noteikums), demonstrējot, kā koncentrēšanās uz ietekmīgākajiem uzdevumiem nodrošina labākus rezultātus ar mazāku piepūli. Šī sesija sniedza praktiskas tehnikas profesionālās darba plūsmas vadīšanai, uzsverot, ka efektīva laika plānošana ir būtiska gan NVO projektu īstenošanā, gan potenciālo sociālo uzņēmumu ilgtermiņa ilgtspējai.

Sociālo uzņēmumu raksturojums

Šajā posmā dalībnieki sīkāk analizēja sociālā uzņēmuma struktūru. Tika apspriesti tādi elementi kā inovatīvi risinājumi, peļņas pārdale sociāliem mērķiem un demokrātiska pārvaldība. Dalībnieki strādāja grupās, lai noteiktu galvenās pazīmes, kas atšķir sociālo uzņēmumu no tradicionāla uzņēmuma vai labdarības organizācijas, uzsverot ilgtspējīga darbības modeļa nozīmi. Šī izpratne palīdzēja dalībniekiem formulēt savu topošo iniciatīvu identitāti.

Starpkultūru vakari

Kultūras daudzveidības svinēšana bija neatņemama projekta sastāvdaļa. Starpkultūru vakaros dalībnieki iepazīstināja ar savu valstu tradīcijām, mūziku, dejām un ēdieniem.

Šie vakari nebija tikai izklaidējoši — tie veicināja savstarpēju cieņu, mazināja stereotipus un stiprināja starptautisko tīklošanos. Tas ir būtisks pamats turpmākai sadarbībai un draudzībai starp dažādu kultūru pārstāvjiem.

Uzņēmējdarbības zināšanu pielietošana darbā ar jaunatni

Šī sesija kalpoja kā tilts starp iegūtajām zināšanām un to praktisko pielietojumu pēc atgriešanās mājās. Dalībnieki izstrādāja darbnīcu plānus un metodikas, kā mācīt sociālo uzņēmējdarbību jauniešiem, izmantojot neformālās izglītības pieeju. Galvenais uzsvars tika likts uz to, kā iedvesmot jauniešus saskatīt iespējas savā vidē un pārvērst sociālās problēmas uzņēmējdarbības idejās. Tādējādi tika nodrošināta projekta ilgtspēja vietējā līmenī.

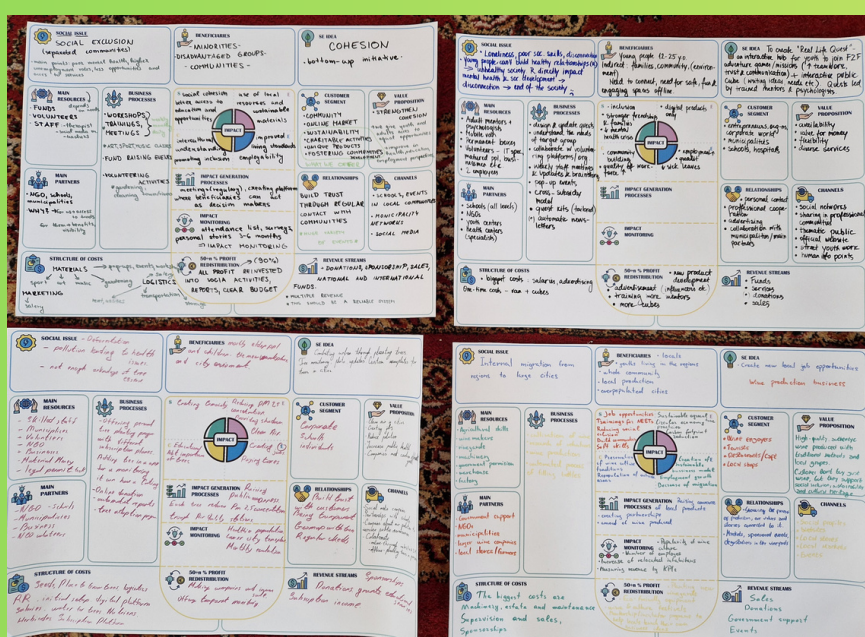
Sociālā biznesa modeļa kanva

Sociālā biznesa modeļa kanva bija viens no svarīgākajiem projekta instrumentiem. Dalībnieki apguva darbu ar šo struktūru, kas ietver ne tikai biznesa komponentus (piemēram, klientu segmentus un ieņēmumu plūsmas), bet arī sociālos aspektus (piemēram, sociālo ietekmi un mērķa grupas labumu). Darbs ar kanvu palīdzēja sistematizēt idejas un pārbaudīt to dzīvotspēju reālajā vidē, sagatavojot pamatu noslēguma prezentācijām.

Jaunu sociālo uzņēmumu radīšana un prezentēšana

Projekts sasniedza savu radošo augstāko punktu ar izstrādāto sociālā biznesa modeļu prezentēšanu. Pēc intensīva darba pie visiem sociālā biznesa modeļa kanvas komponentiem dalībnieki tika sadalīti vairākās grupās, lai īstenotu savas idejas. Katra no grupām izstrādāja unikālu sociālā uzņēmuma ideju, rūpīgi pilnveidojot savu vērtības piedāvājumu, ieņēmumu plūsmas un sociālās ietekmes mērķus. Pēc sagatavošanās sesijas par “pitch” prezentēšanas mākslu dalībnieki prezentēja savus risinājumus starptautiskai auditorijai un saviem kolēģiem. Šī aktivitāte rosināja dalībniekus attīstīt komunikācijas un prezentēšanas prasmes, apvienojot tirgus izpēti, finanšu plānošanu un sociālās ietekmes mērķus vienotā, pārliecinošā stāstījumā.

Rezultātu izplatīšanas un turpmākās aktivitātes

Lai nodrošinātu, ka projekta ietekme turpinās arī pēc mobilitātes, dalībnieki izstrādāja konkrētus izkliedes un pēcpasākumu plānus. Dalībnieki izstrādāja stratēģijas, kā dalīties ar iegūtajām zināšanām, neformālās izglītības metodēm un projekta rezultātiem savās organizācijās, vietējās kopienās un digitālajā vidē. Tika plānots izmantot dažādus kanālus, tostarp sociālos tīklus, darbnīcas un prezentācijas, lai sasniegtu plašāku auditoriju. Šī pieeja palīdz nodrošināt projekta ilgtspēju un rezultātu tālāku izmantošanu.

NVO gadatirgus un tīklošanās

NVO gadatirgus un tīklošanās aktivitātes nodrošināja interaktīvu platformu dalībniekiem, lai iepazīstinātu ar savām organizācijām, projektiem un iniciatīvām. Dalībnieki ne tikai prezentēja savu darbu, bet arī aktīvi iesaistījās diskusijās, apmainījās ar pieredzi, idejām un labās prakses piemēriem. Šī pieredzes apmaiņa veicināja dziļāku izpratni par dažādām pieejām jaunatnes darbā un sociālajā uzņēmējdarbībā, kā arī palīdzēja identificēt kopīgas intereses un potenciālās sadarbības iespējas. Aktivitāte būtiski stiprināja starptautisko tīklošanos un veicināja jaunu partnerību veidošanos starp dažādu valstu organizācijām.

Open Space Technology – projektu kopdarbs, partnerību veidošana un prezentāciju uzmetumi

Izmantojot “Open Space Technology” (“Brīvās telpas metode”) metodoloģiju, dalībnieki pilnībā uzņēmās atbildību par mācību vidi. Viņi organizēja pašvadītas darbnīcas, lai izstrādātu jaunas kopīgu projektu idejas turpmākajām Erasmus+ mobilitātēm, apmainītos ar labās prakses piemēriem un sadarbootos pie projektu prezentāciju uzmetumiem. Šī demokrātiskā un līdzdalībā balstītā pieeja veicināja partnerības garu, kā rezultātā radās jaunas sadarbības idejas, kas nodrošina Armēnijā izveidotā profesionālā tīkla turpmāku attīstību. Brīvās telpas aktivitāšu laikā tika izstrādāti aptuveni pieci jauni projektu uzmetumi, no kuriem divi tika iesniegti finansējuma piesaistei.

Projekta izvērtēšana un refleksija

Mācību kurss noslēdzās ar projekta gala izvērtēšanu un īpaši atvēlētu laiku individuālai un grupas refleksijai.

Izmantojot radošus un naratīvus izvērtēšanas rīkus, dalībnieki sniedza atgriezenisko saiti par izmantotajām metodēm, organizatoriskajiem aspektiem un mācību ietekmi. Vēl svarīgāk — šī sesija deva iespēju dalībniekiem apzināt un nostiprināt savu mācīšanās pieredzi, noslēdzot Youthpass pašrefleksiju un identificējot, kā viņi izmantos jauniegūtās kompetences savā turpmākajā profesionālajā un personīgajā attīstībā.

Tas nav beigas, bet tikai sākums

Paldies, ka biji daļa no “Youth for Impact” mācību kursa! Mūsu kopīgais ceļojums Armēnijā ir radījis ko vairāk nekā tikai rīku kopumu — tas ir izveidojis spēcīgu, iedvesmotu jaunatnes darbinieku un izglītotāju tīklu, kuri ir gatavi iedvesmot nākamo sociālo inovatoru paaudzi.

Atgriežoties savās organizācijās, mēs līdzī nesam jaunas neformālās izglītības metodes, inovatīvas uzņēmējdarbības idejas un kopīgu pārliecību, ka jaunatnes darbs var būt būtisks virzītājspēks ilgtspējīgām sociālām pārmaiņām.

Šī grāmata kalpo kā mūsu darba metodiskais mantojums Stepanavānā un vienlaikus kā aicinājums turpināt veidot saikni starp jauniešu spēcīgāšanu un uzņēmējdarbību.

Izsakām visdziļāko pateicību Latvijas Nacionālajai aģentūrai par uzticēšanos un atbalstu šīs nozīmīgās iniciatīvas finansēšanā Erasmus+ programmas ietvaros.

Sirsniņu pateicību izsakām visiem projekta partneriem par viņu nenovērtējamo ieguldījumu, ekspertīzi un koordināciju:

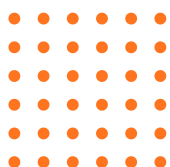
- **Bioville (Latvija) - vadošais partneris**
- **Colibri Youth Development Center (Armēnija) - uzņēmošais partneris**
- **Easy Sustainability (Itālija)**
- **MIKS (Ukraina)**
- **Harmony Youth Association Prague (Čehija)**
- **DELTA Z (Slovēnija)**

Noslēgumā izsakām īpašu atzinību visiem dalībniekiem, kuru enerģija, aizrautība un apņemšanās padarīja šo transformējošo pieredzi iespējamu. Turpināsim pārvērst jaunatnes darbu reālā ietekmē!

Thank you 25

Bioville

Kontaktinformācija

Mājaslapa

Bioville.lv

E-pasts

bioville.lv@gmail.com

Licence: Šis darbs ir licencēts saskaņā ar Creative Commons Attribution 4.0 International licenci (CC BY 4.0).
Autors: BIOVILLE Gads: 2025

